

Rood-zwarte invasie

Dat is even schrikken! Aan de voet van de stam van de boom kruipen tientallen rood-zwart gekleurde zespoters, die gevaarlijk overkomen. Veel mensen hebben ze de laatste weken al gezien. Toch is de vuurwants geen beest om hard van weg te lopen.

In deze rubriek kwamen al eerder wantsen langs, zoals de schaatsenrijder, berkensmalsnuit, bedwants en bladpootrandwants. We kunnen hier nog wel een tijdje mee doorgaan, want in Nederland leven zo'n 500 soorten wantsen. Het zijn bijna allemaal rovers of plantensapzuigers. Met hun prikkende zuigbuis dringen ze door in de mens, een dier of een stengel of blad van een plant.

Veel wantsen hebben een groene of bruine kleur om zo min mogelijk op te vallen, maar de vuurwants springt juist in het oog. Door zijn opvallend gedrag en rood-zwarte tekening is hij door heel wat mensen de afgelopen maand ontdekt.

Op de rug van een volwassen vuurwants zie je naast het zwarte driehoekje ook twee zwarte rondjes. Onder die rugdelen zitten meestal korte vleugels, waarmee hij niet kan vliegen. Hij moet dus lopen of zich mee laten voeren. Vaak blijven ze gewoon bij een boom hangen. De linde en witte acacia zijn het meest favoriet, maar ze kunnen ook bij andere bomen en planten leven. De laatste jaren zie je ze heel veel in steden en dorpen. Hun voorkeursboom, de linde, komt in onze regio ook vrijwel alleen voor langs wegen, in parken, tuinen en als leilinde voor de deur.

Parede vuurwantsen (foto Henk Kuiper)

De volwassen wantsen overwinteren onder de bladeren of in spleten in de grond. In het voorjaar zonnen ze lekker op stenen of aan de voet van bomen. Ze zitten dan vaak met tientallen bij elkaar of ze kruipen rond op zoek naar een partner. Het verschil tussen een mannetje en een vrouwtje kun je zo niet zien, maar de koppeltjes haal je er wel zo uit. Met hun achterlijf zitten ze aan elkaar vast. Even snel je kunstje doen, is er niet bij. De meeste setjes zitten een halve dag tot soms wel een week aan elkaar vast. Dat loopt onhandig, maar de voortplanting is in ieder geval goed geregeld. Zo verhindert het mannetje ook dat het vrouwtje zijn spermapakketje weer naar buiten werkt. En zolang het mannetje aan het vrouwtje vast blijft zitten, zorgt hij ervoor dat geen andere op seks beluste man haar kan bevruchten. Door het leggen van eieren is het nageslacht geregeld en voor velen is hun taak dan volbracht. Dat is ook de reden dat je ze de komende tijd

steeds minder gaat zien. Uit de eitjes komen kleine en nog onopvallende nymfjes. In het begin hebben die nog helemaal geen vleugels en alleen maar wat vleugelstompjes op de rug. De jongen missen dan de typische zwarte rondjes op de rug. In de nazomer en herfst, nadat ze vijf keer zijn verveld, zijn ze volledig uitgegroeid en volwassen. Hele groepen vuurwantsen kruipen dan samen lekker weg op een beschutte overwinteringsplek. Door de felle kleur en vervelende smaak laten veel vogels ze rustig zitten.

Veel wantsen zijn lastig en kunnen door het geprik met hun zuigbuis planten en vruchten beschadigen. De vuurwants leeft van vrijkomend wondvocht van een boom en ook zuigt hij sappen uit afgevallen bladeren en vruchten. Als er een dood insect of dode worm ligt, prikt hij die ook aan om met zijn 'mond-rietje' de lijkjes leeg te zuigen. Het beestje boft dat ook de insectenverdelgers aangeven dat je een vuurwants niet te vuur en te zwaard hoeft te bestrijden. Het is gewoon een legertje rood-zwarte opruimers dat een deel van het werk van de tuinman heeft overgenomen.

Rob Vereijken
mei 2019